

Fra: "Beredskap Hdir" <beredskap@helsedir.no>
Sendt: mandag 5. september 2022 10:02:51
Til: "Jonas Collett Knudtson" <Jonas.Collett.Knudtson@helsedir.no>
Emne: E-post: OBS-opdrag med meget kort frist kl 10:30 idag
Vedlegg: image001.png

Fra: beredskap@helsedir.no

Til: vakt-covid19@hod.dep.no

Cc: Helga.Katharina.Haug@helsedir.no

Fra: Liv Heidi Brattås Remo Liv.Heidi.Brattas.Remo@helsedir.no
Sendt: 30.07.2020 09:53
Til: Beredskap Hdir
Kopi: Helsekrise; Helga Katharina Haug
Emne: VS: OBS-opdrag med meget kort frist kl 10:30 idag

Hei

Da er spørsmålene svart ut med rød tekst. Spørsmål 6 kan ikke vi svare på, det må nesten HOD gjøre.

Vennlig hilsen,

Liv Heidi Brattås Remo

avdelingsdirektør

avdeling velferdsteknologi og rehabilitering

divisjon kvalitet og forløp

Mobil: 908 25 697

Postadresse: Pb 220 Skøyen, 0213 Oslo
Besøksadresse: Vitaminveien 4, 0483 Oslo
<https://helsedirektoratet.no> <https://helsenorge.no/>
<https://medium.com/helseaktuelt>

Fra: Helga Katharina Haug <Helga.Katharina.Haug@helsedir.no>
Sendt: torsdag 30. juli 2020 08:15
Til: Liv Heidi Brattås Remo <Liv.Heidi.Brattas.Remo@helsedir.no>
Kopi: Helsekrise <Helsekrise@helsedir.no>; Andreas Skulberg <Andreas.Skulberg@helsedir.no>; Lars Holm Tjessem <Lars.Holm.Tjessem@helsedir.no>
Emne: VS: OBS-oppdrag med meget kort frist kl 10:30 idag

Hei!

Kan du ta ansvaret for å svare ut disse spørsmålene? **Som du ser frist i dag kl. 1030.**

Det skal sendes HOD via beredskap, men vi kan snakke om dette i løpet av formiddagen.

Jeg har svart på spørsmål om 400 mill – se under i rødt

Helga Katharina

Fra: beredskap@helsedir.no <beredskap@helsedir.no>
Sendt: torsdag 30. juli 2020 08:00
Til: Helga Katharina Haug <Helga.Katharina.Haug@helsedir.no>
Emne: Fw: OBS-oppdrag med meget kort frist kl 10:30 idag

Oversendes som avtalt per telefon.

Hilsen
Beredskapsstaben

Fra: Dahl Per Gunnar Per-Gunnar.Dahl@hod.dep.no
Sendt: 30.07.2020 07:54
Til: beredskap@helsedir.no
Kopi: HOD-Krisestab_NY
Emne: OBS-oppdrag med meget kort frist kl 10:30 idag

Nytt oppdrag nr. 131

OBS-Meget kort frist kl 10:30 i dag

Se spm fra Tv2 under.

HOD ber om forslag til svar på spm fra Helsedirektoratet.

Hei! Jeg har noen spørsmål angående rehabilitering av koronapasienter. Jeg lager en TV-sak, men er fremdeles i en researchfase. Dette er det jeg lurer på hos helse- og omsorgsdepartementet i denne omgang.

1. Hvilke konkrete tiltak har regjeringen iverksatt for å sikre at pasienter med covid-19 får rask tilgang på god opptrening og rehabilitering?

Vi har så langt ikke har laget spesifikke føringer utover at det er gjeldende krav og anbefalinger i lovverket og veilederen som gjelder, og at tjenestene skal tilbake til ordinær drift. – Rehabiliteringstjenester så vel som andre tjenester.

Det legges til grunn at tjenestene skal sørge for sosial, psykososial og medisinsk rehabilitering i samsvar med en helhetlig og tverrfaglig utredning av den enkeltes behov og potensial for rehabilitering. Gjeldende krav og anbefalinger om innhold og kvalitet er beskrevet i Helsedirektoratets [veileder om rehabilitering, habilitering, individuell plan og koordinator](#).

I en kronikk i Tidsskriftet for den norske legeforening [1] henvises det til kunnskap som underbygger at mange vil ha behov for langvarig, tverrfaglig og koordinert rehabiliteringsforløp etter akuttfasen. Kunnskap om langtidsfølger av intensivbehandling generelt og etter akutt lungesviktsyndrom er relevant for Covid-19 pasienter. Det pågår også studier ute i tjenestene for å få mer spesifikk kunnskap om behovet til pasientgruppen, herunder behovet for rehabilitering. Dette er studier vi følger tett.

([1] Becker, Laake og Hofsø, "Rehabilitering etter Covid-19", kronikk Tidsskriftet for den norske legeforening, 20.mai 2020.)

2. I revidert nasjonalbudsjett flyttet regjeringen 1 milliard kroner til helse. 400 millioner kroner til å hjelpe eldre som er rammet av koronapandemien, og 600 til å redusere helsekøer. I de 400 millionene til eldre – omfatter det rehabilitering?

Målet med disse 400 mill er å forebygge ensomhet og bidra til aktivitet. både kommuner. Pengene skal både løfte tilbudet på sykehjemmene og bidra til en bedre livskvalitet for eldre som bor hjemme. Rehabilitering er ikke nevnt spesielt inn i denne tiltakspakken. Både organisasjoner og private aktører kan søke om midler fra ulike tilskuddsordninger knyttet til tiltakspakken.

3. Det er jo ikke bare eldre som blir rammet av viruset, det er også unge – og selv de som har hatt «milde symptomer» rapporterer om at de sliter med ettervirkninger. Er det tiltenkt noen form for rehabiliteringstilbud for dem?

Se spørsmål 1

4. Helse Sør-øst har utarbeidet et pasientforløp for rehabilitering av pasienter med covid-19. Blir dette implementert på flere sykehus? Hva er status på dette? Er det sykehusene som selv disponerer penger og legger til rette for egne rehabiliteringstilbud? Hvordan vil dere se til at rehabiliteringstilbud faktisk blir gjennomført?

En faggruppe i Fagråd Rehabilitering i Helse Sør-Øst, har nå publisert en rapport om pasientforløp for rehabilitering av pasienter innlagt med covid-19-sykdom i spesialisthelsetjenesten. Denne rapporten er delt i fagmiljøene.

Se for øvrig svar på spørsmål 1 og 5.

NSH (Norsk sykehus- og helsetjenesteforening) gjennomfører 16.oktober en konferanse med fokus på erfaringsdeling: <https://www.nsh.no/rehabilitering-helt-hjem-vi-deler-erfaringer-fra-covid-19.6244469-372304.html>

Lars Helgesen var innlagt på St. Olavs hospital med covid-19 i fire uker. Han fikk ikke noe tilbud om rehabilitering da, og sykehusledelsen sier de fremdeles ikke har fått på plass et tilbud (men er i prosess med å gjøre det).

<https://www.tv2.no/a/11557879/>

5. Overordnet: Hvem har ansvar for at det gjennomføres og tilbys rehabilitering til koronapasienter?

Det er helseforetakene og kommunene som har ansvaret for at det tilbys rehabilitering til alle pasienter som vurderes å ha behov for det, også koronapasienter.

Regjeringen innførte en treårig opptrappingsplan for habilitering og rehabilitering (2017-2019). <https://www.regjeringen.no/no/tema/helse-og-omsorg/helse--og-omsorgstjenester-i-kommunene/innsikt/opptrappingsplan-for-habilitering-og-rehabilitering-2017-2019/id2517920/>

Utfordringsbildet for opptrappingsplanen var at flere pasient- og brukergrupper ikke får det habiliterings- og rehabiliteringstilbudet de trenger. Til tross for at denne treårige opptrappingsperioden nå er gjennomført, er det fortsatt grunn til å tro at det er betydelige variasjoner i tilbudet – særlig i kommunene – og mangel på kompetanse knyttet til rehabilitering generelt. Nedstengning av rehabiliteringsvirksomhet, både i spesialisthelsetjenesten og i kommunene, kan ha forsterket det utfordringsbildet som vi nå ser. Tidlig oppstart av rehabilitering, integrert med medisinsk behandling antas å være viktig for denne gruppen.

Opptrappingsplanen blir nå evaluert og endelig resultat av evalueringen forventes i begynnelsen av 2021.

6. Har dere øremerket penger til rehabilitering for koronapasienter? I Wales har de blant annet bevilget 10 millioner pund til nettopp rehabilitering av denne pasientgruppen. Er dette noe som kan/skal/burde gjennomføres i Norge også?

7. Der er fremdeles lite forskning på senskader av koronavirus, men mange sliter med ettervirkninger. Er det prioritert hos regjeringen at denne pasientgruppen får hjelp tidlig, sånn at det ikke blir verre enn det trenger å bli?

Det er flere pågående studier knyttet til Covid 19 og denne pasientgruppen. Vi følger disse studiene tett for raskt å kunne justere eksisterende veileder, dersom vi ser at denne pasientgruppen har behov for egen spesialisert rehabilitering, utover det som finnes i dag.

Per Gunnar Dahl

Seniorrådgiver

Helse- og omsorgsdepartementet

Mobil: 94167016

HOD Krisestab

Vakttelefon HOD 22 24 47 77

Vakt-covid19@hod.dep.no

---

[1] Becker, Laake og Hofsø, "Rehabilitering etter Covid-19", kronikk Tidsskriftet for den norske legeforening, 20.mai 2020.